

Коментарі
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
щодо оцінки ГЕР №10 підсумків роботи ЕГ із проведення акредитаційної експертизи освітньо-наукової програми
1957 Гагаузька мова і література

рівень вищої освіти Бакалавр
спеціальність 014 Середня освіта

До розділу 2. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

Звіт ЕГ	Коментар КНУТШ на звіт ЕГ	Підсумки роботи ЕГ та їх оцінка ГЕР	Коментар КНУТШ
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Загальний аналіз щодо Критерію 1: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають стратегії закладу вищої освіти. Позиції і рекомендації стейкхолдерів, зокрема, здобувачів, роботодавців та академічної спільноти визначають цілі та програмні результати навчання освітньої програми, які враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, регіонального та галузевого контексту, готовність роботодавців до подальшої участі в удосконаленні освітньої програми і успішної</p>	<p>Твердження ЕГ про «неповну відповідність компетентностей з програмними результатами навчання» не зрозуміле і не базується на описі підкритеріїв. Ми не можемо з ним погодитись.</p> <p>Так само важко погодитися з тим, що «<i>ПРН 4, ПРН 15, ПРН 7 (перша частина), ПРН 11 (друга частина), ПРН 14 майже однотипні, ПРН 11 містить інформацію, яку варто було розподілити між декількома ПРН:</i></p> <p><i>«ПРН 4. Знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку гагаузької мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті.</i></p> <p><i>ПРН15. Знає норми гагаузької мови та уміє застосовувати знання з гагаузької мови та літератури у практичній діяльності.</i></p> <p><i>ПРН 7. Добирає і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і</i></p>	<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) - Е</p> <p>1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. Нам не вдалося знайти ОП 2016 р. До звіту ЕГ прикріплено лише «Паспорт ОП «Гагаузька мова і література» 014 Середня освіта», затверджений 19.01.2016 р. У ньому не визначено мету навчання на ОП, є позиція «Здобувач вищої освіти має:» знати, уміти тощо, проте, не виокремлено ЗК, ФК та ПРН, відсутня вказівка на загальний обсяг кредитів і на те, що на ОП передбачено вибіркової дисципліни. Хочемо зазначити, що розробникам ОП у той час вже було запропоновано зокрема видання «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М.</p>	<p>1.1. Не погоджуємось із зауваженням. 1) У 2016 році в університеті документом який регулював зміст освітньої програми був визначений «Паспорт освітньої програми», який формувався, зокрема, із врахуванням дескрипторів національної рамки кваліфікацій. Паспорт ОПП не передбачав виокремлення ЗК, ФК та ПРН. Окрім того 2016 роком датуються паспорти спеціалізацій, які по суті вказують на можливість вибору студента. Згадана у проекті висновку ГЕР публікація ««Розроблення освітніх...» за всієї поваги до її авторів є не більш як поширенням досвіду ряду європейських країн з цього питання – цікавим, але не адаптованим до нормативно-правового поля України. Жодних нормативних документів, які б регламентували опис освітньої програми на той момент не існувало - не були затверджені навіть методичні рекомендації для укладачів стандартів вищої освіти (затверджений в Університеті у 2017 році формат опису</p>

<p>її реалізації.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</p> <p>Слабкою стороною в межах критерію 1 є неповна відповідність компетентностей з програмними результатами навчання, не завжди коректне визначення окремих ПРН, відсутність перегляду чинної ОП. Рекомендуємо привести у відповідність формулювання компетентностей з ПРН, звернути увагу на формулювання ПРН, враховувати рекомендації роботодавців з внесенням відповідних змін в ОП.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 1.</p> <p>Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.</p> <p>Враховуючи сильні сторони та недоліки й рекомендації щодо удосконалення освітньої програми, експертна група дійшла висновку, що освітня програма відповідає Критерію 1, а виявлені недоліки не є суттєвими.</p>	<p><i>здійснює самоаналіз ефективності уроків.</i></p> <p><i>ПРН 11. Зберігає та примножує моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки й технологій, використовує різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</i></p> <p><i>ПРН14. Застосовує сучасні види, підходи, методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості освітнього процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.»</i></p> <p>Додатково зазначимо що ПРН 11 сформовано у відповідності до визначеної наказами Міністерства освіти і науки України (остання редакція – наказ №1254 від 01.10.2019 р.) обов’язкової компетентності: «Для освітнього рівня бакалавра перелік загальних компетентностей обов’язково включає:.....здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя»</p> <p>Безумовно погоджуємося із рекомендацією</p>	<p><i>Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с.». Ним можливо було скористатися й розробити безпосередньо ОПП, яка наразі акредитується, а не її паспорт.</i></p> <p><i>До СО прикріплено відповідний НП 2016, однак, відсутній Робочий НП, який, згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ від 2018 р. (більш раннього Положення ми не знайшли) (с. 53), є нормативним документом ЗВО на поточний навчальний рік. Саме за ним здійснюється планування освітньої діяльності, її методичне та інше забезпечення впродовж навчального року.</i></p> <p><i>У паспорті ОП 2016 зазначено, що отримані знання та вміння дають додаткову можливість професійної реалізації в такому виді діяльності, як початкова освіта (базова підготовка з іноземних мов), інших видах освіти (діяльність навчальних центрів, які пропонують курси з корекції, додаткової підготовки з певної дисципліни), у видавничій сфері, адміністративному та допоміжному обслуговуванні, у сфері туристичних послуг, бібліотеках, архівах, музеях, сфері телебачення та радіомовлення. Однак, навчання на ОПП за спеціальністю 014 Середня освіта не може надавати таких можливостей.</i></p> <p><i>До СО прикріплена і на сайті ЗВО розміщена ОПП 2018, яка затверджена ректором та введена в</i></p>	<p>освітніх програм базувався вже як раз на вимогах до стандартів вищої освіти). Щодо ОПП 2018 року, то вона, по суті, є Perezatverdzenim за новою формою паспортом ОП «Гагаузька мова і література» 2016 року., і запроваджена для студентів, які вступали у 2016 році.</p> <p>2) Абсолютно не зрозуміла фраза «відсутній Робочий НП» - робочі (оперативні) навчальні плани є обов’язковим документом університету з минулого сторіччя, вони знаходяться у навчальній частині Інституту філології і можуть бути продемонстровані (термін зберігання – 7 років). До речі оперативні плани надавалися членам ЕГ.</p> <p>3) Дивним є твердження «більш раннього Положення ми не знайшли» - Положення від 2004 року було оприлюднене на сайті університету (сторінка НМЦ) з моменту затвердження http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya_06_02_2004_Pro%20org%20navch%20p roc.doc там же розміщені документи пізніших років про внесення змін до цього Положення.</p> <p>4) Вказівка в ОПП 2018 щодо двох спеціалізацій «Сучасні концепції викладання гагаузької літератури та англійської мови» і «Сучасні концепції викладання гагаузької та турецької мов» означає, що студенти мали право вибору, який фактично забезпечувався двома відповідними блоками вибіркової дисциплін.</p>
--	--	--	---

	<p>враховувати рекомендації роботодавців і вносити зміни в ОП під час її перегляду.</p>	<p><i>дію наказом ректора ЗВО від 16.11.2018 р., отже, навчання у 2018-19 н.р. за нею очевидно не могло здійснюватися. Придатність до працевлаштування в цю ОПП прямо перенесена з паспорту ОП 2016. При цьому, не зовсім зрозуміло призначення ОПП 2018, адже набір на цю ОПП проводився лише один раз у 2016, не планується він у 2020 р. До того ж, у СО зазначено, а у звіті ЕГ та відповіді ЗВО на зауваження ЕГ продубльовано наступну позицію розробників ОПП – «Фактично, упродовж дії ОП «Гагаузька мова та література» змін не відбулося, оскільки члени робочої групи вважають доцільним вносити конкретні зміни після завершення здобувачами вищої освіти повного періоду навчання, тобто реальної апробації освітньої програми». Додаткового пояснення, вважаємо, вимагає вказівка в ООП 2018 у контексті визначення предметної області на дві спеціалізації: «Сучасні концепції викладання гагаузької літератури та англійської мови» і «Сучасні концепції викладання гагаузької та турецької мов», які фактично забезпечуються двома відповідними блоками вибіркових дисциплін.</i></p> <p>1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін</p> <p><i>До СО прикріплено 5 рецензій на цю ОПП. Дві з них датовані 17.02.2017 р. та 23.11.2017 р., отже, не могли</i></p>	<p>5) Гагаузи, які є національною меншиною та корінним народом України згідно Рамкової конвенції про захист національних меншин https://rm.coe.int/168007cddc мають право на пропаганду своєю мовою у видавничій сфері, адміністративному та допоміжному обслуговуванні, у сфері туристичних послуг, бібліотеках, архівах, музеях, сфері телебачення та радіомовлення. У зв'язку з тим, що до сьогодні гагаузька мова не викладалася у ЗВО і лише завдяки тому, що у 2016 році на кафедрі тюркології Інституту філології КНУ імені Тараса Шевченка було відкрито ОП «Гагаузька мова і література» 014 Середня освіта», проектна група вирішила за доцільне включити дані сектори ринку праці як потенційно можливі для працевлаштування після завершення програми. Кафедра тюркології усвідомлює, що зазначена спеціальність має освітній характер і направлена на підготовку фахівців у галузі середньої освіти, однак вивчення гагаузької мови у даному випадку має міжнаціональний характер і цілком має право бути реалізована за рахунок міноритарної складової програми.</p> <p>1.2 Не погоджусь із зауваженням.</p> <p>Рецензії, датовані 17.02.2017 р. та 23.11.2017 р., були враховані під час визначення цілей і ПРН при підготовці ОПП «Гагаузька мова і література» 2018 року.</p> <p>Ця ОПП не перероблялася, адже набір за нею здійснювався лише один раз, усі зауваження та пропозиції були переважно враховані в наступній ОП - «Тюркські</p>
--	---	--	--

бути враховані під час визначення цілей і ПРН цієї ОПП у 2016 р. Крім того, в них вказано, що існує потреба у відповідних фахівцях, однак, не вміщено конкретних пропозицій/рекомендацій щодо цілей чи змістовного наповнення ОПП, отже, не зрозуміло, яким чином вони були використані в ОП 2018. На наш погляд, додаткового пояснення вимагає значення для покращення цієї ОПП Листа ДНУ «ІМЗО» адресованого Інституту філології КНУ ім. Т. Шевченка від 25.02.2020 р., зокрема, з урахуванням того, що у 2020 р. ця ОПП не перероблялася, відповідний проект на сайті нам знайти не вдалося, а набір на неї, згідно з інформацією на сайті Приймальної комісії ЗВО, не здійснюється. Одна з рецензій надана на іншу ОП – «Тюркські мови і література (азербайджанська, гагаузька, турецька) та англійська мови» і не містить дати, що є обов'язковим реквізитом документу. У трьох рецензіях з п'яти прикріплених зазначено, що ця ОПП розроблена «відповідною науково-методичною комісією Інституту філології КНУ ім. Т. Шевченка», у той час, як має розроблятися відповідною проектною/робочою групою. Крім того, як зазначили ЕГ, ЗВО не надало достатньої кількості підтверджуючих документів щодо співпраці зі стейкхолдерами під час розробки цілей та ПРН ОПП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з

мови і література (азербайджанська, гагаузька, турецька) та англійська мови».

1.1. (продовження) Не погоджуємось із зауваженням.

б) «Примірний зразок ОПП», запропонований у додатку до Листа МОНУ № 1/9-239 від 28.04.2017 р., має лише рекомендаційний характер. Прийняті в Університеті форми дозволяють пропонувати в програмі здобувачам освіти блоки дисциплін (це не обмежує вибір студента – він вправі не обирати блоки), і ми переконані що пропонуючи здобувачу освіти блок ми зобов'язані надати йому інформацію, які основні та або додаткові (поза обов'язковою частиною програми) компетентності та результати навчання здобуде студент, якщо він їх обере. Це **додаткові компетентності і РН**. При укладанні ОПП ми вказали два блоки спеціальних предметних компетентностей у зв'язку з тим, що студенти мали право вибору з двох спеціалізацій.

7) Хочемо зазначити, що до ОПП 2018 року додається навчальний план датований 2016 роком, так як студенти вступали на ОП за якою було підготовлено паспорт (інших вступників на цю програму не було) Освітньої програми, а опис освітньої програми від 2018 року за своєю суттю є старим документом затвердженим за новою формою. Оскільки редакція опису програми від 2018 року не потребувала внесення змін до навчального плану, форма навчального плану не змінилася і за ним вчилися студенти тільки одного року набору, то жодних формальних

		<p>урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм</p> <p><i>Продовження до 1.1.</i></p> <p><i>Окремо від 13-ти фахових компетентностей для спеціальності, сформульовано ще спеціальні предметні компетентності (загальні), а також два блоки спеціальних предметних компетентностей для двох названих вище спеціалізацій. При цьому, продовжується загальна нумерація ФК і їх перелік становить 41 компетентність. Такий підхід не відповідає «примірному зразку ОПП», запропонованому у додатку до Листа МОНУ № 1/9-239 від 28.04.2017 р., який, хоч і має рекомендаційний характер, однак, є орієнтиром щодо наявності в ОПП інтегральної, загальних та фахових компетентностей та кількості останніх - 15-18. У переліку ПРН (загальна кількість – 40, у згаданому Листі рекомендується - 15-20), крім основних, також виокремлено ще два блоки ПРН, відповідно до спеціалізацій, які, хочемо акцентувати, забезпечуються за рахунок вибіркового НД. Деякі ПРН дублюють компетентності, як ПРН11 та ЗК13.</i></p> <p><i>На наш погляд, додаткового пояснення потребує наступна теза ЗВО у відповіді на зауваження ЕГ – «ПРН 11 сформовано у відповідності до визначеної наказами МОНУ</i></p>	<p>потреб затверджувати новий план не було.</p> <p>8) щодо фрази «первинна редакція цього наказу від 01.06.2016 р. не могла бути використана при розробці ОПП 2016, яка була затверджена 19.01.2016 р., а редакція від 01.10.2019 р. не могла бути використана при розробці ОПП 2018» додатково роз'яснюємо:</p> <p>- вимоги лоббістів до МОН України щодо запровадження обов'язкових для всіх спеціальностей не тільки компетентностей, а й результатів навчання подавалися від дати вступу в дію нового Закону України про Вищу освіту, і університет був добре поінформований про ці загрози, через що НМР університету ще у 2014 році розробило рекомендації для всіх освітніх програм (ці рекомендації враховувались усіма програмами університету з 2015 року);</p> <p>- до НМР МОН України діюче формулювання (зафіксоване у редакції Методичних рекомендацій затверджених наказом МОН України за № 1648 від 21.12.2017 р. - редакцію 2019 року ми в поясненні до звіту ЕГ просто вказали назвали як останню діючу для документу) щодо загальних для всіх спеціальностей компетентностей і результатів навчання перший раз було внесене ще на початку її роботи (лютий 2016 року).</p> <p>Всі ОПП і ОНП Університету 2018 року безумовно враховували наказ МОН України.</p> <p>Саме ці рекомендації Університет (аби виконати суспільний запит на формування загальнонародських цінностей і патріотичного світогляду випускників) з</p>
--	--	---	--

(остання редакція – наказ №1254 від 01.10.2019 р.) обов'язкової компетентності.», адже, первинна редакція цього наказу від 01.06.2016 р. не могла бути використана при розробці ОПП 2016, яка була затверджена 19.01.2016 р., а редакція від 01.10.2019 р. не могла бути використана при розробці ОПП 2018. Хочемо зазначити, що до ОПП 2018 не додається ні навчального, ні робочого планів, які, відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в КНУ 2018 р. (с. 58), є у переліку документів, які формують науково-методичне, навчально-методичне та організаційно-методичне забезпечення освітнього процесу та мають бути оприлюднені у відкритому доступі. До особливостей ОПП віднесено «проходження виробничо-педагогічної практики з викладанням гагаузької мови та літератури», однак, на таку практику відведено лише 8 кредитів, крім того, така практика є обов'язковою для заявленої спеціальності, отже, навряд чи це можна вважати особливістю даної ОПП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають

2016 року і пропонував враховувати розробникам освітніх програм, а з 2017 року їх врахування стало обов'язковим для всіх ОПП і ОНП Університету.

Вважаємо і зауваження GER і зниження оцінки за цим критерієм (з В до Е) безпідставними.

		<p>відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня</p> <p><i>В ОПП 2018 зазначено, що вона відповідає 7-му рівню НРК, однак, мета – підготовка фахівців у галузі загальної середньої освіти, здатних вирішувати типові професійні завдання з гагаузької мови та літератури тощо, фактично відображає вимоги 6-го рівня НРК, при цьому, інтегральна компетентність містить опис 7-го рівня НРК. Сумнівною у контексті характеристики 7-го рівня НРК є ПРН12 «Знає основні теоретичні засади експериментального дослідження в професійній сфері та методи їхньої реалізації» ПРН, сформульовані в ОПП, охоплюють лише знання та уміння/навички. Практично не охоплені такі дескриптори відповідного рівня НРК, як комунікація та відповідальність і автономія.</i></p>	
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 2:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.</p> <p>1 Зміст ОП «Гагаузька мова та література» відповідає предметній галузі заявленої</p>	<p>1) Частково погоджуємося з зауваженням щодо того, що окремі матриці не завжди коректно окреслені освітніми компонентами, які визначають відповідні ПРН.</p> <p>2) Не можемо погодитися з тотожністю/близькістю за змістовим наповненням окремих дисциплін, включених до вибіркового блоку (Сучасні концепції викладання гагаузької літератури та англійської мови) входять дисципліни «Укладання тестових завдань з гагаузької</p>	<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) - Е Рівень відповідності (ГЕР) – Е</p> <p>2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)</p>	<p>2.1. Не погоджуємось із зауваженням.</p> <p>1) В проекті висновку ГЕР рекомендаційний лист МОН України (№ 1/9-120 від 11.03.2015 р. «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін») вочевидь випадково названо наказом. Зрозуміло що тези листа ніколи не були і не будуть нормами з якими слід звіряти освітні програми, і не могли мати жодних наслідків ні для паспорту ОП від 2016 року, ні для редакції опису освітньої програми від 2018 року. Додатково (хоча це й не має значення бо</p>

<p>для неї спеціальності 014 «Середня освіта» галузі знань 01 «Освіта/педагогіка. 2.Запропоновані в ОП освітні компоненти (обов'язкового та вибіркового блоків), виконання завдань практик та комплексного кваліфікаційного іспиту більшою мірою відповідають методам і технологіям, якими мають оволодіти майбутні фахівці за цією спеціальністю. 3.Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів у кредитах ЄКТС реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів і є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. 4. Освітня програма орієнтована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що простежується у формулюванні загальних і фахових компетентностей та програмних результатів навчання.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.</p> <p>1.Окремі матриці не завжди коректно окреслені освітніми компонентами, які визначають</p>	<p>літератури» та «Укладання тестових завдань з <u>англійської мови</u>», а до другого вибіркового блоку (Сучасні методики навчання гагаузької та турецької мов) - «Укладання тестових завдань з <u>гагаузької мови</u>» та «Укладання тестових завдань з <u>турецької мови</u> для середньої школи». Методики укладання тестових завдань з літератур та мов відмінні, так само як відмінні методики укладання тестових завдань з гагаузької та турецької мов (перша є рідною для учнів, а друга вивчається як іноземна). Дисципліни «Аудіовізуальні матеріали на уроках гагаузької мови та «Інтерактивні методи навчання гагаузької мови» є різними предметами, в чому можна пересвідчитись із робочих програм цих навчальних дисциплін.</p> <p>3) Щодо зауваження та рекомендації стосовно недостатнього забезпечення послідовності вивчення навчальних дисциплін, запропонованих ОП. У звіті ЕГ зазначено, що навчальна дисципліна «Історія гагаузької літератури» викладається у I –VII семестрах, однак це не відповідає дійсності, адже згідно навчального плану дана дисципліна викладається в IV семестрі. Що ж до доцільності вивчення дисципліни «Історія гагаузької мови» на більш ранніх етапах навчання, то вважаємо це зауваження не досить обґрунтованим, адже для того, щоб у повній мірі досягнути фонетичні явища, розвиток словникового складу та зміни граматичного устрою в діахронії важливо опанувати сучасну гагаузьку мову на досить високому рівні. Такого висновку гарант ОП та робоча група дійшли завдяки багаторічному досвіду викладання історії іншої тюркської (турецької) мови, яка викладається у VIII семестрі, що є важливим</p>	<p><i>Обсяг гуманітарних дисциплін, до яких на цій ОПП, на нашу думку, можливо віднести – «Українську та зарубіжну культуру», «Філософію», «Соціально-політичні студії» становить 9 кредитів, що не відповідає вимогам наказу МОНУ № 1/9-120 від 11.03.2015 р. «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін», який необхідно було врахувати у паспорті ОП 2016 та в ОПП 2018. Ним передбачено – «Забезпечити викладання дисциплін, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української мови із загальним обсягом не менше 12 кредитів ЄКТС, якщо відповідні дисципліни не є профільними».</i></p> <p><i>Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ (с. 48), «5.2.4. Навчальні дисципліни та практики плануються звичайно в обсязі 3 і більше кредитів ЄКТС, а їх кількість на навчальний рік не перевищує 16». Натомість, обсяг 13-ти обов'язкових ОК у паспорті ОП 2016 становить 2 кредити. Те саме зауваження стосується і ОПП 2018.</i></p> <p><i>Ні паспорт ОП 2016, ні ОПП 2018 не містить ОК «Українська мова», однак, включають ОК «Методика викладання української мови». Виходячи зі змісту відповідної робочої програми, йдеться про викладання української мови як іноземної. Складовою частиною мети цієї НД є – «оволодіння українською мовою як робочою мовою для подальшого навчання у ВНЗ України за обраною спеціальністю», однак, зміст цієї НД, як видно з програми, стосується навчання української мови у школі.</i></p>	<p>МОН України, як і інші ЦОВВ, не має права регулювати такі речі) зазначимо що формулювання «загальним обсягом не менше 12 кредитів ЄКТС, якщо відповідні дисципліни не є профільними» визначає максимальний обсяг виділення навчального часу – якщо якась із дисциплін є профільною то загальний обсяг відповідно зменшується.</p> <p>2) Підпунктом Положення про організацію освітнього процесу «5.2.4. Навчальні дисципліни та практики плануються звичайно в обсязі 3 і більше кредитів ЄКТС, а їх кількість на навчальний рік не перевищує 16» визначені рамкові вимоги до навчальних планів. Університет заохочує формування багатокредитних дисциплін, однак не ставить абсолютної заборони («звичайно») на наявність дисциплін обсягом у 2 кредити - критичним є обмеженні кількості навчальних дисциплін які здобувач освіти вивчає одночасно.</p> <p>3) Вивчення української мови як іноземної передбачено з метою оволодіння студентами методикою викладання української мови, оскільки саме цей предмет є безпосередньо пов'язаних з їх фахом, а саме педагогічною складовою, зокрема, не обов'язково усі студенти стануть вчителями гагаузької мови у школі, проте освоєння курсу «Методики викладання української мови» розширює можливість їх працевлаштування за суміжними професіями.</p> <p>2.2. Зауваження ГЕР незрозуміле. Компетентності 26-41 та ПРН 25-40 є додатковими, їх здобувають тільки ті здобувачі які обирають відповідний вибіркового блоку. Їх здобуття/не здобуття не є обов'язковим для навчання за програмою – це</p>
---	---	---	--

<p>відповідні ПРН. 2. Тотожність/ близькість за змістовим наповненням окремих дисципліни, включених до вибіркового блоків. 3. Недостатнє забезпечення послідовності вивчення ЗВО навчальних дисциплін, запропонованих ОП. 4. Наявна лише вибірковість блоками. 5. Відсутність можливості проходження виробничо-педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти. Рекомендуємо: 1. Забезпечити можливість здобувачам реалізувати право на практичну підготовку за ОП. 2. Розширити перелік вибіркового компонентів за ОП. 3. Переглянути структурно-логічну схему ОП з метою послідовного забезпечення вивчення освітніх компонентів за ОП. 4. Забезпечити вільний вибір дисциплін здобувачами (не лише блоками, а й окремими ОК). 5. Провести опитування здобувачів ОП щодо необхідності/доцільності впровадження дуальної форми освіти та врахувати це при перегляді ОП. 6. При перегляді ОП встановити відповідність програмних компетентностей і ПРН конкретним ОК.</p> <p>Рівень відповідності</p>	<p>аргументом адже обидві мови мають спільну історію. І навіть експериментальне викладання її у IV семестрі показало нездатність студентів сприймати та засвоювати настільки складну теоретичну інформацію.</p> <p>4) Незважаючи на те, що в базовий навчальний план містить два вибіркові блоки дисциплін, цим вибір студентів в жодному разі не обмежується! В Університеті розроблено та діє «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF), згідно з п.п. 2.2.2-2.2.7 якого здобувачі освіти мають безумовне право обирати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту - з програм іншого рівня. По факту студенти ОП «Гагаузька мова і література» були зацікавлені в обранні одного із запропонованих блоків за своїм фахом, а не окремих ОК з інших навчальних планів. При перегляді програми рекомендації будуть враховані</p> <p>5) Загалом погоджуючись із зауваженням, зазначимо наступне: наразі уже ведуться переговори з даного питання з представниками дипломатичних представництв Туреччини в Україні та з гагаузькими громадськими організаціями щодо можливості фінансування Турецькою Республікою та гагаузькою спільнотою практики студентів гагаузьких груп у школах Одеської області. Вважаємо, що мету та</p>	<p><i>З усього переліку обов'язкових та ОК вибору ЗВО до психолого-педагогічних можливо віднести такі: «Методика викладання гагаузької мови», «Методика викладання гагаузької літератури», «Загальна та вікова педагогіка», «Загальна, вікова і педагогічна психологія», що загалом становить – 17 кредитів. Є також згадана вище «Методика викладання української мови» та «Підходи до викладання тюркських мов і літератур у середній школі», складником мети якої є «вироблення навичок проведення методично правильних занять з гагаузької мови та літератури ...», що має досягатися за рахунок двох згаданих вище методик.</i></p> <p>2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання</p> <p>Компетентності (фахові, предметні) 26-41 та ПРН 25-40 формуються виключно за рахунок вибіркового дисциплін, що, згідно з Методичними рекомендаціями Нацагенства для експертів ОП (с. 9), є недоліком у контексті відповідності Критерію 2, «адже тоді ЗВО ставить досягнення цих РН у залежність від реалізації студентом свого права на вибір тих чи інших дисциплін».</p> <p>ЗК12 «Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства...» забезпечується фактично лише темами 5-6 ОК «Соціально-політичні студії».</p>	<p>всього лише пропозиція укладачів програми. Що стосується курсових робіт, то зауваження безпідставне - з предмету «лексикологія гагаузької мови» є курсова робота, яка є частиною дисципліни, студентами була підготована курсова робота з даного предмету.</p> <p>2.3. Зауваження «у Звіті ЕГ не наведено належного пояснення з боку ЗВО щодо необхідності й доцільності включення у перелік обов'язкових таких ОК, як: «Основи екології», «Вибрані розділи трудового права та основ підприємницької діяльності» є щонайменше дивним: по перше воно не стосується ЗВО стосується звіту ЕГ, по друге викладання цих дисциплін відповідає загальноєвропейським вимогам щодо екологізації вищої освіти (відповідні рекомендації ЄС Україна зобов'язалася виконувати підписавши угоду про Асоціацію) і підготовки випускників до вимог ринку праці (відповідні ЗК і ПРН можна ідентифікувати за матрицями відповідності які є складовими опису освітньої програми).</p> <p>2.4. Зауваження АБСОЛЮТНО безпідставне.</p> <p>Незважаючи на те, що в базовий навчальний план містить два вибіркові блоки дисциплін, цим вибір студентів в жодному разі не обмежується! В Університеті розроблено та діє «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poriadok%20vyboru%20dyscyplin%20(03_12_2018).PDF), згідно з п.п. 2.2.2-2.2.7 якого здобувачі освіти мають безумовне право обирати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших</p>
--	---	---	--

<p>Критерію 2.</p> <p>Рівень Е</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.</p> <p>Зважаючи на сильні сторони та недоліки ОП, а також і надані рекомендації щодо їх усунення, експертна група дійшла висновку, що освітня програма відповідає рівню Е за Критерієм 2.</p>	<p>програмні результати навчання у звітний період за цим ОК було достатньою мірою забезпечено на кафедрі тюркології (яка була базою практики для стулентів), оскільки здобувачі освіти набули відповідних компетентностей під час проходження практики в групах здобувачів освіти 2-го курсу під час пасивної та активної частин практики на практичних заняттях з гагаузької мови.</p> <p>Стосовно рекомендації щодо впровадження дуальної освіти то ми вважаємо що специфіка ОП унеможливує впровадження дуальної освіти при навчанні здобувачів у місті Києві.</p> <p>Отже, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 2 до рівня Е немає, що, зважаючи на відмічені ЕГ позитивні сторони програми та наведені вище нами факти, дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на В.</p>	<p>Нам не вдалося встановити, які ОК формують ФК5 «Забезпечення охорони життя і здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності» та ПРН 3 в частині «організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів». Обов'язкова ОК «Загальна та вікова педагогіка» не містить відповідних тем.</p> <p>На ОПП не передбачено жодної курсової роботи, що суттєво ускладнює формування ФК 10 «Здатність здійснювати власне дослідження ...», крім того, не сприяє у підготовці здобувачів до написання кваліфікаційної роботи, захист якої заявлено як форма атестації за цією ОПП.</p> <p>2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)</p> <p>У Звіті ЕГ не наведено належного пояснення з боку ЗВО щодо необхідності й доцільності включення у перелік обов'язкових таких ОК, як: «Основи екології», «Вибрані розділи трудового права та основ підприємницької діяльності».</p> <p>2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством</p> <p>На цій ОПП для здобувачів фактично не передбачено можливості формувати ІОТ шляхом обрання дисциплін. Здобувачам</p>	<p>спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту - з програм іншого рівня. По факту студенти ОП «Гагаузька мова і література» були зацікавлені в обранні одного із запропонованих блоків за своїм фахом, а не окремих ОК з інших навчальних планів. Однак в практиці університету є багато випадків коли студент відмовляється від вибору блоку дисциплін і обирає дисципліни окремо – за своїми уподобаннями</p> <p>2.5. Загалом погоджуючись із зауваженням, зазначимо, що в Києві та області немає шкіл з вивченням гагаузької мови, що ускладнює проведення практики на базі загальноосвітніх шкіл. Однак, наразі уже ведуться переговори з даного питання з представниками дипломатичних представництв Туреччини в Україні та з гагаузькими громадськими організаціями щодо можливості фінансування Турецькою Республікою та гагаузькою спільнотою практики студентів гагаузьких груп у школах Одеської області. Однак, вважаємо, що мету та програмні результати навчання у звітний період за цим ОК було достатньою мірою забезпечено на кафедрі тюркології, оскільки здобувачі освіти набули відповідних компетентностей під час проходження практики в групах здобувачів освіти 2-го курсу.</p> <p>Додатково зазначимо що освітній стандарт за спеціальністю 014 досі не затверджено, а норми Концепції розвитку педагогічної освіти не є нормами прямої дії - вони мають бути зафіксовані в стандарті. Тому відхилення від вимог Концепції не є порушенням.</p> <p>Загалом по <u>Критерію 2: Вважаємо оцінку Е</u></p>
---	---	---	---

		<p><i>пропонується обрати один з двох блоків – «Сучасні концепції викладання гагаузької літератури та англійської мови» і «Сучасні методики навчання гагаузької та турецької мов». Враховуючи відповідь ЗВО на зауваження ЕГ, що «В Університеті розроблено та діє «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін», згідно з п.п. 2.2.2-2.2.7 якого здобувачі освіти мають безумовне право обирати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркових частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня ...», хочемо акцентувати, що в ОПП 2018 прямо вказано – «Вибір блоками» і далі наведено 2 блоки.</i></p> <p>2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності</p> <p><i>На "Виробничо-педагогічну практику з викладанням гагаузької мови та літератури" відведено лише 8 кредитів, при тому, що Концепція розвитку педагогічної освіти, затверджена наказом МОНУ №776 від 16.07.2018 р. орієнтує на таке: «Обов'язковою складовою освітнього процесу підготовки здобувача вищої або фахової передвищої освіти до педагогічної професії є безперервна педагогічна практика. Для виконання цього ключового завдання обсяг практичної підготовки має</i></p>	<p>як таку що є необґрунтовано заниженою</p>
--	--	--	---

		<p>складати не менше 30 кредитів ЄКТС у межах обов'язкової частини бакалаврських програм».</p> <p>Підтримуємо зауваження ЕГ щодо нестворення здобувачам умов для практичної підготовки у загальноосвітніх закладах та проведення виробничо-педагогічної практики на кафедрі тюркології, де вони слухали по дві лекції на тиждень та провели 2 уроки для здобувачів другого курсу ОП «Тюркські мови та літератури (азербайджанська, гагаузька, турецька) та англійська мова». Хочемо зазначити, що проведення уроків як форми навчання передбачено у середніх загальноосвітніх закладах, натомість, у ЗВО – лекції, семінари тощо. Так, згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ (с. 38) «4.3.9. УРОК (за програмами середньої освіти) – вид навчального заняття, під час якого педагог упродовж фіксованого часу організовує, використовуючи різноманітні засоби і методи, пізнавальну, творчу та іншу діяльність учнів, сприяє розвитку їх особистості». На задане зауваження ЕГ, ЗВО ще раз зазначає: «Вважаємо, що мету та програмні результати навчання у звітний період за цим ОК було достатньою мірою забезпечено на кафедрі тюркології (яка була базою практики для студентів), оскільки здобувачі освіти набули відповідних компетентностей під час проходження практики в групах здобувачів освіти 2-го курсу під час пасивної та активної частин практики на практичних заняттях з гагаузької мови». Однак,</p>	
--	--	--	--

		<p><i>хочемо акцентувати, що в ОПП, яка акредитується, заявлена спеціальність – 014 Середня освіта, випускники якої проходять підготовку до роботи у закладах загальної середньої освіти, а не ЗВО. Метою практики, відповідно до її програми, є «формування у студентів готовності до роботи вчителем гагаузької мови та літератури», яка наразі не була досягнута. Не забезпечення умов для проходження педагогічної практики в таких закладах є суттєвим недоліком у контексті підкритерію 2.5.</i></p>	
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 3: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.</p> <p>Правила прийому на навчання за ОП чіткі, зрозумілі та не містять дискримінаційних положень. Правила прийому на навчання враховують особливості ОП. Сильною стороною ОП є високий ступінь інформування здобувачів вищої освіти щодо правил прийому на ОП. Позитивною практикою в</p>	<p>Ми не категорично погоджуємось із наведеним зауваженнями (і відповідними рекомендаціями):</p> <p>Щодо зауваження про визнання результатів, здобутих студентами в неформальній та інформальній освіті, у відомостях про самооцінювання і під час бесід з членами ЕГ було чітко зазначено: «Університет не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, до затвердження регуляторних актів центральних органів виконавчої влади України, існування яких передбачене чинним законодавством». Аргументи:</p> <p>а) Згідно Закону України Про освіту (ст. 8, п.5) «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством».</p> <p>б) в Законі України «Про вищу освіту»</p>	<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p> <p>Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) - В</p> <p>3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти</p> <p><i>Нами не встановлено проявів/підтверджень інноваційного/взірцевого характеру у контексті відповідності Критерію 3.</i></p>	

<p>межах ОП є участь здобувачів у програмах академічної мобільності Erasmus+ (університет «Ондокуз маїс» (м. Самсун, Турецька Республіка).</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</p> <p>Слабкою стороною у контексті Критерію 3 вважаємо відсутність прийнятих положень щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті. Рекомендується продовжити та поглибити практики інформування студентів про переваги та можливості навчання поза межами ЗВО як у програмах академічної мобільності, так і у заходах неформальної освіти, а також розробити положення щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті й імплементувати їх в освітній процес.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 3.</p> <p>Рівень В</p>	<p>детально розписуються права ЗВО щодо самостійного визнання освітніх кваліфікацій і результатів навчання у формальній освіті і відсутня згадка про будь-які права ЗВО щодо визнання результатів неформальної освіти;</p> <p>в) відсутність у ЗВО прав самостійно вирішувати питання визнання неформальної освіти де факто підтверджується наявною практикою дій ЦОВВ. Наприклад, МОН України, (без врахування точки зору ЗВО як державної так і приватної форми власності) імперативно встановлює правила визнання сертифікатів з володіння іноземною мовою при вступі на програми різних рівнів вищої освіти: відмовляє за рівнем бакалавра і магістра, і дозволяє – за рівнем доктора філософії.</p> <p>г) згідно ст.38. Закону України «Про освіту» органом, який «формує вимоги до ... визнання результатів неформального та інформального навчання» визначається Національне агентство кваліфікацій.</p> <p>Університет чітко і послідовно дотримується цієї позиції, повідомляє її здобувачам освіти і всім зацікавленим особам, і таким чином навіть формально дотримується вимог підкритерію 3.4. <i>«Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми».</i> Ця позиція Університету була доведена до Національного Агентства із забезпечення якості вищої освіти, яке на своєму засіданні 26 травня визнало (у відповіді С.М.Квіта) що відсутність практики зарахування результатів неформальної освіти не може вважатися недоліком програми.</p>		
--	---	--	--

<p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3. Загалом, ОП відповідає критерію 3, а вищезазначені слабкі сторони не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та ПРН.</p>	<p>Варто зауважити, що студенти кафедри тюркології, в тому числі і здобувачі вищої освіти за ОП «Гагаузька мова та література» вже приймають активну участь у програмах академічної мобільності, у тому числі Erasmus+. Ознайомлення та залучення здобувачів до можливостей стажування є постійною практикою в Університеті. Працює відділ академічної мобільності, студенти знають, що мають право подаватися на програми з міжнародної мобільності. Окрім того інформація про можливості академічної мобільності регулярно висвітлюється на facebook-сторінці кафедри тюркології. Будемо активніше заохочувати здобувачів вищої освіти за ОП до реалізації права на академічну мобільність.</p> <p>Отже, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм 3 до рівня В немає, що, зважаючи на відмічені позитивні сторони програми дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А.</p>		
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою: Загальний аналіз щодо Критерію 4: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4. До сильних сторін та позитивних практик належать: вчасне інформування здобувачів освіти щодо цілей,</p>	<p>1. Моніторинг освітніх програм у КНУ імені Тараса Шевченка зазвичай здійснюється проектною групою з метою визначення досяжності, реалістичності та адекватності її змісту. Суттєвим елементом моніторингу є опитування/анкетування. Кафедра регулярно проводить анонімне опитування серед студентів, роботодавців та викладачів та враховує їх позицію. ОП, що акредитується, запроваджена вперше і за</p>	<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) - В</p> <p>4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або</p>	<p>4.4. Зауваження ГЕР безпідставне. Всі викладачі, що задіяні в реалізації даної ОП, активно проводять наукові дослідження за своїми напрямками із врахуванням сучасних наукових досягнень, що відображається в їх публікативній активності. Результати як особистих, так і сучасних практик враховуються при формуванні та удосконаленні освітніх компонентів протягом року. Підтвердженням даної тези є списки публікацій наведені в таблиці 2 самооцінки, а</p>

<p>змісту, результатів навчання, а також критеріїв оцінювання навчальних дисциплін; системний моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти формами і методами викладання через організацію процедур анонімного опитування; доступ усіх здобувачів освіти до навчальних матеріалів та дисциплін ОП; реалізація програм академічної мобільності.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.</p> <p>На основі аналізу відповідності ОП критерію 4 експертна група вважає за доцільне надати такі рекомендації щодо вдосконалення ОП:</p> <p>1. Регулярно оновлювати освітні компоненти ОП на основі наукових досягнень та сучасних практик у відповідній галузі з урахуванням позицій здобувачів освіти (на основі анонімного опитування), роботодавців та інших суб'єктів освітньої діяльності.</p> <p>2. Поглибити науково-дослідний компонент навчання за рахунок виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, спільних наукових досліджень викладачів і здобувачів, публікацій статей у фахових виданнях, збірниках наукових праць і матеріалів конференцій, у тому числі збірниках наукових праць молодих дослідників візьмемо до уваги. Однак, варто зазначити, що студенти за ОП і зараз приймають участь у наукових конференціях, пишуть наукові статті під керівництвом викладачів, друкуються у фахових виданнях. В Інституті філології проводяться конференції студентів, аспірантів та молодих учених, у яких поряд з іншими студентами-тюркологами беруть участь студенти, які вивчають гагаузьку мову і літературу. Здобувачі вищої освіти готують тези доповідей, які передбачають поєднання знань фахового теоретичного</p>	<p>цією програмою ще не було випусків, тому протягом усіх років навчання здійснювалося опитування здобувачів вищої освіти щодо переліку, змісту компонентів навчального плану та їхньої послідовності, якості викладання, кількості кредитів ЄКТС та розподілу часу між основними формами освітнього процесу (лекціями, семінарами, практичними та самостійною роботою). Фактично, упродовж дії ОП «Гагаузька мова та література» змін не відбулося, оскільки члени робочої групи вважають доцільним вносити конкретні зміни після завершення здобувачами вищої освіти повного періоду навчання, тобто реальної апробації освітньої програми.</p> <p>2. Рекомендацію поглибити науково-дослідний компонент навчання за рахунок виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, спільних наукових досліджень викладачів і здобувачів, публікацій статей у фахових виданнях, збірниках наукових праць і матеріалів конференцій, у тому числі збірниках наукових праць молодих дослідників візьмемо до уваги. Однак, варто зазначити, що студенти за ОП і зараз приймають участь у наукових конференціях, пишуть наукові статті під керівництвом викладачів, друкуються у фахових виданнях. В Інституті філології проводяться конференції студентів, аспірантів та молодих учених, у яких поряд з іншими студентами-тюркологами беруть участь студенти, які вивчають гагаузьку мову і літературу. Здобувачі вищої освіти готують тези доповідей, які передбачають поєднання знань фахового теоретичного</p>	<p>в інший подібний спосіб)</p> <p><i>Не можна однозначно стверджувати, що всім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК. Так, програма Виробничо-педагогічної практики була затверджена 23.10.2019 р., у той час, як студенти пішли на таку практику з початку 2019-2020 н.р. й очевидно не були ознайомлені з її цілями, завданнями. Робоча програма НД «Загальна і вікова педагогіка» не містить переліку компетентностей та ПРН, які вона забезпечує, отже, не є достатньо інформативною в цій частині.</i></p> <p>4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі</p> <p><i>Не достатньо повно виконується вимога щодо оновлення викладачами змісту освіти на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Оновлення вимагають переліки рекомендованої літератури у робочих програмах навчальних дисциплін.</i></p>	<p>також перелік літератури сформований для кожної навчальної дисципліни.</p> <p>На даний момент ОП проходить первинну акредитацію, тому процедура оновлення поки що не застосовувалась. Слід відмітити, що науково-педагогічні працівники згуртовані для забезпечення ОП, активно займаються науковою роботою, публікують результати наукових досліджень у провідних закордонних та вітчизняних журналах, доповідають їх на конференціях, мають значний практичний досвід або є носіями мови.</p>
--	--	--	--

<p>виданнях, збірниках наукових праць і матеріалів конференцій, у тому числі збірниках наукових праць молодих дослідників.</p> <p>3. Здійснювати професійно-орієнтовані дослідження під час виробничо-педагогічної практики в межах освітньої програми, а також і напрацювання, орієнтовані на професійну кваліфікацію, яка присвоюється за ОП.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 4. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4. Вимоги щодо Критерію 4 реалізовані на достатньому рівні, що підтверджено вище зазначеними фактами. Існуючі слабкі сторони не суттєво впливають на освітній процес.</p>	<p>матеріалу та реалізацію креативної складової, беруть участь у науковій роботі кафедри, у студентських олімпіадах.</p> <p>3. Програма виробничо-педагогічної практики не передбачає проведення професійно-орієнтованих досліджень. Водночас програмою практики передбачено розвиток професійної свідомості, культури спілкування, формування теоретичної, практичної та особистісно-мотиваційної складових професійної компетентності студентів. Під час її проходження у студентів формуються навички педагогічної діяльності та власний творчий стиль викладання. Зважаючи на те, що метою практики є формування у студентів здатності і готовності планувати, організовувати, реалізовувати та управляти процесом навчання гагаузької мови та літератури; формування у студентів готовності до роботи вчителем гагаузької мови та літератури, можна стверджувати, що виробничо-педагогічна практика передбачає напрацювання, орієнтовані на професійну кваліфікацію, яка присвоюється за ОП.</p>		
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:</p> <p>Загальний аналіз щодо Критерію 5:</p> <p>Сильні сторони та позитивні практики у контексті</p>	<p>1) Основними принципами функціонування системи забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ є дотримання академічної доброчесності й уникнення конфлікту інтересів, що передбачає дотримання всіма учасниками освітнього процесу норм академічної етики, корпоративних правил і ціннісних орієнтирів. На досягнення цієї мети спрямовані найрізноманітніші заходи: від</p>	<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) - В</p> <p>5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого</p>	<p>Обидва зауваження слід зняти. 5.1 Зауваження безпідставне. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання достатньо чітко наведено в робочих програмах навчальних дисциплін відповідно до затвердженої форми робочих програм. Зокрема, вказано кількість балів за окремі модулі (письмову модульну контрольну роботу, роботу на уроці, самостійну роботу тощо), залік та іспит.</p>

<p>Критерію 5.</p> <p>Позитивними практиками є: популяризація академічної доброчесності студентським парламентом; визнання результатів, отриманих в інших університетах.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки: 1) відсутність роботи з авторитетними сервісами виявлення плагіату; 2) відсутність можливості перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки. Рекомендуємо: розширити практику перевірки на плагіат бакалаврських робіт.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 5.</p> <p>Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.</p> <p>У ЗВО є чинні документи, що регламентують процедури, пов'язані з контрольними заходами. Практика їх застосування забезпечує об'єктивність оцінювання. Діє</p>	<p>методичних рекомендацій щодо написання кваліфікаційних робіт, до особистого прикладу викладачів і їхньої комунікації зі студентами. Важливу роль у пропаганді цих цінностей відіграє Студентський парламент. Питання щодо неприйняття академічного плагіату, списування та хабарництва, утвердження в усіх учасників освітнього процесу моральних цінностей, громадської позиції та відповідальності постійно обговорюються на зустрічах директора Інституту філології та його заступників зі студентським активом, працівниками навчально-методичного відділу, зі старостами академгруп і кураторами груп під час кураторської години, відповідно. У 2019-2020 н.р. здійснено перевірку на плагіат усіх кваліфікаційних робіт ОР «Магістр» системою Unicheck – яка є визнана як найбільш авторитетна в Україні. З 2020-2021 н.р. цією ж програмою перевірятимуться й усі бакалаврські роботи (це передбачено кошторисом на фінансовий рік). На сьогодні систематичну перевірку тексту бакалаврських робіт та наукової роботи студентів здійснює науковий керівник, який ознайомлює студентів з технологічними засобами, що запобігають плагіату, та нагадує студентам про необхідність посилання на цитовану працю або джерело. Задля деталізації цих понять в університеті формують, видають і розповсюджують методичні рекомендації щодо належного оформлення дипломних робіт. Самі викладачі беззастережно дотримуються зазначеного принципу в процесі викладання дисциплін, що мало б</p>	<p>освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь</p> <p><i>У Робочих програмах навчальних дисциплін переважно не конкретизовано критерії оцінювання.</i></p> <p>5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)</p> <p><i>За умови відсутності відповідного Стандарту, форма атестації не повною мірою відповідає вимогам 7-му рівню НРК, зокрема, в частині написання кваліфікаційної роботи, адже «проведення досліджень» передбачено для 8-го рівня НРК (другий/магістерський рівень).</i></p>	<p>5.2. Зауваження щодо «надмірності» написання кваліфікаційної роботи за рівнем бакалавра є абсолютно незрозумілим (а трактування рівневих вимог НРК – приватною точкою зору автора) – більшість нині затверджених стандартів цього рівня містять вимогу щодо обов'язкового захисту кваліфікаційної роботи. Понад те, навіть якби був затверджений стандарт у якому б значився тільки кваліфікаційний іспит то ЗВО має повне право додатково запровадити кваліфікаційну роботу. Принагідно зазначимо що випускники освітніх програм бакалавра які не захищають роботи мають у більшості європейських країн статус нижчий ніж ті що диплом захищають – у перших «диплом бакалавра», а у других – «ступінь бакалавра».</p>
---	--	---	--

<p>система дотримання академічної доброчесності. Контрольні заходи, передбачені ОП, є достатньо чіткими та придатними для оцінювання рівня досягнення здобувачами визначених результатів навчання.</p>	<p>служити добрим, гідним наслідування прикладом.</p> <p>2) Абсолютно не сприймаємо зауваження про «відсутність можливості перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки» і вважаємо його абсурдним. Відповідна норма Положення про організацію освітнього процесу <i>«перескладання семестрового контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається»</i> (підпункт 7.1.11.) відповідає практиці забезпечення якості освіти кращих європейських університетів. Додатково зазначимо, що Київський національний університет імені Тараса Шевченка, з метою уникнення загрози невизнання дипломів українських університетів, настійно рекомендує Національному агентству забезпечення якості освіти відмовляти у акредитації тим ЗВО, які практикують перескладання студентами позитивних підсумкових (семестрових) оцінок без повторного прослуховування курсу.</p>		
<p>Критерій 6. Людські ресурси: Загальний аналіз щодо Критерію 6: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6. Сильною стороною є підтримка та стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП. Позитивною практикою вважаємо дієву систему підвищення кваліфікації на основі численних угод з іншими ЗВО, у тому числі закордонними.</p>	<p>Зауваження і рекомендації не зовсім коректні:</p> <p>1. Зазначимо, що викладання на ОП «Гагаузька мова та література» дисциплін, пов'язаних із гагаузькою мовою та літературою забезпечувалось не «лише одним фахівцем у галузі і носієм мови – к.філол.н., доц. Ф.І. Арнаут». Зокрема, протягом 2016-2017 н.р та 2017-2018 н.р. до викладання дисциплін за ОП була залучена І.Д. Рішілян, яка є як фахівцем у галузі «Гагаузька мова та література» так і носієм мови. У 2018-2019 н.р. та у першому</p>	<p>Критерій 6. Людські ресурси Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) – В</p>	

<p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.</p> <p>Слабкі сторони: викладання на ОП дисциплін, пов'язаних із гагаузькою мовою та літературою забезпечують лише кілька НПП (фактично, єдиний фахівець у галузі і носій мови – к.філол.н., доц. Ф.І. Арнаут). Рекомендуємо залучати випускників ОП до продовження навчання на наступних рівнях вищої освіти та «виховувати» філологів (методистів)-гагаузістів, а також запрошувати носіїв мови на викладання за ОП; залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу обмежується усними домовленостями. Рекомендуємо окреслити напрямки взаємодії з роботодавцями, розробити план і реалізувати їх залучення до аудиторних занять (у т.ч. до атестації здобувачів).</p> <p>Рівень відповідності Критерію 6.</p> <p>Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.</p> <p>Загалом, ОП відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабкі сторони не є суттєвими і не перешкоджають досягненню</p>	<p>семестрі 2019-2020 н.р. на кафедрі тюркології дисципліни, пов'язані з викладанням гагаузької мови викладалися С.О. Урум, яка є носієм гагаузької мови та тюркологом за освітою. Окрім того протягом у 2015-2016, 2016-2017 та 2017-2018 н.р на кафедрі тюркології працював відомий в Туреччині фахівець з гагаузької мови, розробник навчально-методичної літератури д.філол. наук, доц. Бюлент Хюнерлі, який регулярно консультував студентів ОП та проводив для них факультативні заняття з гагаузької мови. Зокрема, С.О. Урум та Б. Хюнерлі були присутні на відкритій зустрічі 04.06.2020 року з ЕГ.</p> <p>2. У ЗВО не передбачено підготовку фахівців ОР «Магістр» ОП «Гагаузька мова і література», спеціальності 014- середня освіта, отже, наразі залучення випускників ОП до продовження навчання на наступних рівнях вищої освіти за даним напрямком не є можливим.</p> <p>3. Про співпрацю з роботодавцями вже неодноразово йшлося, вона здійснюється передусім на рівні громадських організацій та шкіл. Університет забезпечує можливість залучення фахівців-практиків (експертів галузі, представників роботодавців, носіїв мови) до викладання за ОП. При залученні фахівців-практиків до проведення аудиторних занять на різну професійну тематику про проведення таких заходів здобувачі інформуються заздалегідь електронною поштою на поштову скриньку групи і на особисту пошту старости групи. За відгуками студентів, їм подобається залучення фахівців-практиків до освітнього</p>		
---	--	--	--

заявлених цілей та ПРН.	<p>процесу, оскільки вони отримують більше практичних порад, розвивають затребувані на ринку фахові й загальні компетентності. Фахівцям-практикам надається дозвіл на читання лекцій незалежно від наявності у них наукового ступеня. Зокрема, протягом 2016-2019 рр. студентам читали лекції: голова громадської організації «Союз гагаузів України» В.Г. Келіогло (на тему «Перспективи розвитку гагаузької мови та викладання в школі як предмет»), директор гагаузького культурного центру, викладач гагаузької мови вищої категорії О.С. Кулаксіз (на тему «Методика викладання рідної мови, підготовка підручників з гагаузької мови»), викладач вищої категорії гагаузької мови та літератури Л.Н. Арабаджи (на тему «Особливості навчання і викладання гагаузької мови у загальноосвітніх навчальних закладах») та ін. Ми вже розглядаємо варіанти більшого залучення представників роботодавців та експертів галузі до навчального процесу, хоча неодноразово підкреслювали про обмеженість наших можливостей, оскільки загальноосвітні середні школи та недільні школи, у яких вивчаються гагаузька мова та література й, частково, громадські організації, радіо та телебачення, знаходяться в Одеській області. Програмою розвитку кафедри передбачено у подальшому укладати письмові домовленості (угоди) з роботодавцями. У перспективі плануємо більш активно залучати їх до організації навчального процесу за ОП.</p>		
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси: Загальний аналіз щодо	<p>Не можемо погодитись із оцінкою В за критерієм 7, адже ЕГ не було виявлено недоліків; за висновком експертів <i>«Критерій 7 дотримано на досить високому рівні. Під</i></p>	Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) – В	

<p>Критерію 7: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7. Сильними сторонами вважаємо потужну матеріально-технічну базу, тісну співпрацю з іноземними програмами для покращення умов навчання, академічну мобільність, обладнання корпусу пандусами, гарно налагоджену роботу відділу виховної та психолого-педагогічної роботи, органів студентського самоврядування і профспілки, можливість отримати безкоштовну медичну допомогу.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7. Недоліків виявлено не було. Рекомендуємо продовжувати поширювати практику вирішення конфліктних ситуацій, забезпечувати організаційну, консультативну, соціальну, психологічну підтримку здобувачів вищої освіти.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 7. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7. Критерій 7 дотримано на досить високому рівні. Під час ознайомлення з нормативними документами ЗВО та</p>	<p><i>час ознайомлення з нормативними документами ЗВО та безпосередньо під час експертизи було встановлено, що учасники освітнього процесу мають всі необхідні умови для комфортної роботи та фізичного і психологічного здоров'я (безоплатний доступ до інфраструктури, що необхідна для навчання і викладання, мають велику кількість можливостей для навчання за кордоном та отримання різноманітних соціальних допомог тощо). В ЗВО налагоджена система консультаційної, організаційної, соціальної, освітньої та інформативної підтримки, яка поширена і на здобувачів за ОП».</i></p> <p>Університет має достатні фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення для реалізації ОП «Гагаузька мова та література», що гарантує досягнення її цілей та програмних результатів навчання і відповідає вимогам системи забезпечення якості освіти й освітнього процесу. Без перебільшення матеріально-технічна база кафедри тюркології є дуже потужною та сучасною. Зокрема, лінгафонні кабінети не мають аналогів в інших ЗВО України, фактично всі аудиторії, в яких займаються студенти ОП, обладнані комп'ютерами з доступом до мережі Інтернет, сучасними телевізорами. Частина занять проходить в аудиторіях з інтерактивною дошкою. Окрім того для студентів ОП обладнано окремий кабінет.</p> <p>У зв'язку з цим вважаємо, що підстав для зниження оцінки за Критерієм</p>	<p>7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою</p> <p>Попередньо викладені зауваження, у тому числі, щодо навчання і викладання за ОПП, не дозволяють оцінити на "А". Крім того, нами не встановлено проявів/підтверджень інноваційного/взірцевого характеру у контексті відповідності Критерію 7.</p>	
--	--	--	--

<p>безпосередньо під час експертизи було встановлено, що учасники освітнього процесу мають всі необхідні умови для комфортної роботи та фізичного і психологічного здоров'я (безоплатний доступ до інфраструктури, що необхідна для навчання і викладання, мають велику кількість можливостей для навчання за кордоном та отримання різноманітних соціальних допомог тощо). В ЗВО налагоджена система консультаційної, організаційної, соціальної, освітньої та інформативної підтримки, яка поширена і на здобувачів за ОП</p>	<p>7 до рівня В немає, що дозволяє нам пропонувати оцінити ОП за цим Критерієм на А.</p>		
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми: Загальний аналіз щодо Критерію 8: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8. У ЗВО є низка документів та дієвих процедур, якими регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Активно підтримується тісний зв'язок випускників з факультетом, кафедрою, викладачами і здобувачами.</p>	<p>1) Зауваження щодо того, що здобувачі, які навчають за ОП, не є членами органів студентського самоврядування вважаємо не зовсім коректним, адже Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка у роботі орієнтується на студентоцентрованість навчання, що підтверджується низкою положень Статуту університету (http://univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf). До кожного студента застосовується індивідуальний підхід, комунікація зі студентами відбувається на принципах свободи слова і творчості, у зв'язку з чим студенти самі приймають рішення щодо участі в органах студентського</p>	<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) – В</p> <p>8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери ЗВО у відповіді на зауваження ЕГ вказали: "Роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери". Однак, ця позиція ЗВО дисонує з іншою позицією у тій же відповіді - «Фактично,</p>	<p>8.3. Не можемо у повній мірі погодитись із зауваженням. Опитування стейкхолдерів було враховано при формуванні змісту ОПП, що підтверджується протоколами засідань кафедри, які були надані експертній групі. Ми проводили опитування стейкхолдерів і протягом дії ОПП, однак, оскільки лише цього року закінчився повний цикл навчання за цією програмою, то зміни в дану програму з технічних причин не вносилися. Всі побажання та зауваження приймалися до уваги при новій програмі яка є наступницею тією що акредитується.</p>

<p>Система забезпечення якості ЗВО реагує на недоліки в освітній програмі та сприяє їх усуненню. Практика підтримки філософії надання якісної вищої освіти є поширеною. ЗВО підтримує розробку спорідненої ОП («Тюркські мови та літератури (азербайджанська, гагаузька, турецька) та англійська мова»), яка врахувала усі зауваження стейкхолдерів.</p> <p>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.</p> <p>1) Здобувачі, які навчають за ОП, не є членами органів студентського самоврядування. Рекомендовано залучати здобувачів до активного представництва в органах студентського самоврядування.</p> <p>2) Програма не має продовження, тому рекомендації про необхідність систематичного залучення усіх стейкхолдерів до оновлення та перегляду змісту освітньої програми висловлюємо для наступної ОП.</p> <p>Рівень відповідності Критерію 8. Рівень В</p> <p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8. Зважаючи на описані сильні сторони та рекомендації, експертна група дійшла</p>	<p>самоврядування. Крім того, враховуючи кількість освітніх програм (в інституті понад 120, а в Університеті понад 700), фізично неможливо забезпечити представництво всіх програм у роботі інститутських та загально-університетських органів студентського самоврядування.</p> <p>2) Роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Університет в межах забезпечення якості ОП співпрацює з директорами середніх навчальних закладів, редакторами видань, завідувачами шкільних та сільських бібліотек, представниками радіо-та телевізійного мовлення, громадськими організаціями гагаузів України (див. рецензії роботодавців на ОП «Гагаузька мова та література» для бакалаврського рівня). Викладачі кафедри постійно підтримують зв'язок із потенційними роботодавцями. Під час наукових семінарів та конференцій відбуваються зустрічі з працівниками вищезазначених організацій та установ й обговорюються зауваження і побажання щодо процесу та змісту підготовки студентів за ОП, суть та шляхи формування компетенцій, необхідних для успішної професійної діяльності випускників.</p>	<p><i>упродовж дії ОП «Гагаузька мова та література» змін не відбулося, оскільки члени робочої групи вважають доцільним вносити конкретні зміни після завершення здобувачами вищої освіти повного періоду навчання, тобто реальної апробації освітньої програми».</i></p>	
---	---	---	--

<p>висновку, що освітня програма відповідає Критерію 8 за рівнем “В”, оскільки її недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та ПРН.</p>			
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність: Загальний аналіз щодо Критерію 9: Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9. 1.Права та обов’язки всіх учасників освітнього процесу врегульовані у відповідних нормативних документах ЗВО, доступ до них можна отримати. 2. Заклад вищої освіти забезпечує розміщення на офіційному сайті університету докладну та достовірну інформацію про освітню програму. Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9. 1.Відсутність можливості побачити проект майбутньої ОП та внести пропозиції і зауваження. 2. Рекомендуємо у майбутньому проект оновленої освітньої програми та змін до неї оприлюднювати для громадського обговорення, не пізніше як за 1 місяць до їх розгляду, таблицю пропозицій – протягом 1 тижня після закінчення громадського</p>	<p>Основні нормативно-правові документи оприлюднені і розміщені на сайті КНУ імені Тараса Шевченка та на сайті Інституту філології. Висловлені рекомендації щодо оприлюднення для громадського обговорення у майбутньому проекту оновленої освітньої програми та змін до неї не пізніше як за 1 місяць до їх розгляду, таблицю пропозицій – протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення доведено до відома відповідних служб. Наразі проекти ОПП кафедри тюркології, на які заплановано набір оприлюднені на сайті Інституту філології.</p>	<p>Критерій 9. Прозорість та публічність Рівень відповідності (експертна група) - В Рівень відповідності (ГЕР) – В</p> <p>9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін <i>Проект ОПП не оприлюднений на сайті ЗВО. У відповіді на зауваження ЕГ ЗВО вказано "Наразі проекти ОПП кафедри тюркології, на які заплановано набір оприлюднені на сайті Інституту філології". Серед викладених, проект цієї ОПП відсутній.</i> 9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства <i>На сайті ЗВО ми не знайшли навчального і робочих планів для цієї ОПП, які мають бути оприлюднені, згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ.</i></p>	<p>9.3. Погоджуємося із зауваженням. Буде враховано.</p>

<p>обговорення. Рівень відповідності Критерію 9. Рівень В Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9. Зважаючи на описані сильні сторони та позитивні практики та відсутність недоліків, експертна група дійшла висновку, що освітня програма відповідає Критерію 9 за рівнем «В».</p>			
--	--	--	--

До розділу 3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

<i>Рекомендації ГЕР</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми Забезпечити відповідність ОПП вимогам 7-го рівня НРК.</p>	<p>Буде враховано</p>
<p>Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми Продовжити удосконалення ОПП та освітньої діяльності на цій ОПП в частині реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін і загалом на формування індивідуальної освітньої траєкторії.</p> <p>Сприяти підвищенню якості практичної підготовки здобувачів на ОПП.</p>	<p>Рекомендація «удосконалювати ОПП та освітню діяльність на цій ОПП в частині реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін і загалом на формування індивідуальної освітньої траєкторії» є нічим не обґрунтованою і безпідставною – більших можливостей для створення індивідуальної освітньої траєкторії ніж Київський національний університет імені Тараса Шевченка не створює жоден ЗВО України.</p> <p>Пропозиція – зняти рекомендацію. Рекомендація «В ОПП та НП вказувати лише загальний обсяг кредитів на дисципліні вільного вибору студентів.» є нічим не обґрунтованим втручанням у академічну автономію ЗВО –</p>

	<p>ми вимагаємо її зняти як таку що суперечить Закону України «Про вищу освіту» Додатково зазначимо що детальне представлення в освітній програмі пропонувані вибіркового блоку (в розрізі освітні компоненти, компетентностей і результатів навчання) сприяє більш усвідомленому формуванню здобувачами освіти своїх освітніх траєкторій (незалежно від того чи обирають вони ці блоки чи ні).</p> <p>Підвищення якості практичної підготовки здобувачів на ОПП відбувається постійно, однак буде вдосконалюватись.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання Продовжити удосконалення правил та процедур прийому на навчання на ОПП, визнання результатів навчання, набутих в інших ЗВО, під час академічної мобільності.</p>	<p>Правила та процедури прийому на навчання на ОПП Університету постійно вдосконалюються, визнання результатів навчання, набутих в інших ЗВО (у тому числі під час академічної мобільності) відбувається. В чому зміст цієї рекомендації – зовсім незрозуміло.</p> <p>Пропозиція – зняти рекомендацію</p>
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою Продовжити удосконалення процедур з надання доступної і зрозумілої інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання у межах окремих освітніх компонентів. Забезпечити систематичне оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, оновлювати літературу, рекомендовану у навчально-методичному забезпеченні. Активізувати міжнародну академічну мобільність здобувачів вищої освіти та НПП на ОПП, у тому числі, за рахунок участі в міжнародних програмах обміну, отримання грантів тощо. Систематично проводити опитування здобувачів освіти щодо задоволеності методами навчання і викладання за даною ОПП у ЗВО.</p>	<p>Рекомендації загальні – які можна сформулювати для будь-якої програми будь-якого ЗВО.</p> <p>1) Доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання у межах окремих освітніх компонентів надається і зараз.</p> <p>2) Оновлення освітніх компонентів на основі сучасних наукових досягнень та практик, оновлення літератури виконується і зараз. Всі викладачі, що задіяні в реалізації даної ОП, активно проводять наукові дослідження за своїми напрямками із врахуванням сучасних наукових досягнень, що відображається в їх публікативній активності. Результати як особистих, так і сучасних практик враховуються при формуванні та удосконаленні освітніх компонентів протягом року, шляхом надання</p>

	<p>здобувачам вищої освіти додаткових матеріалів. Однак ця ОПП не перероблялася, адже набір за нею здійснювався лише один раз, тому на її основі було розроблено наступну ОП - «Тюркські мови і література (азербайджанська, гагаузька, турецька) та англійська мови», в якій було враховано недоліки попередньої програми.</p> <p>3) Здобувачі вищої освіти та НПП на ОПП приймають активну участь в програмах міжнародної академічної мобільності, у тому числі, за рахунок участі в міжнародних програмах обміну.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність Продовжити діяльність з популяризації академічної доброчесності серед здобувачів ОПП та НПП. Продовжити удосконалення процедур з надання доступної і зрозумілої інформації щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Ширше інформувати здобувачів ОПП про їх право оскаржувати результати контрольних заходів та про відповідні процедури.</p>	<p>Заходи із популяризації академічної доброчесності здійснюються і зараз. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання своєчасно оприлюднені у робочих навчальних програмах дисциплін. Здобувачі ОПП широко та своєчасно інформуються щодо їх права оскаржувати результати контрольних заходів та про відповідні процедури.</p> <p>Пропозиція – зняти рекомендацію</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси Продовжити удосконалення кадрового складу на ОПП, мотивувати і стимулювати НПП до вдосконалення професійної та викладацької майстерності, участі в програмах / заходах міжнародної академічної мобільності, публікацій у провідних закордонних та вітчизняних наукометричних і фахових виданнях, участі у Міжнародних та усеукраїнських конференціях, конкурсах, симпозіумах.</p>	<p>Така практика вже реалізовується, але буде розширюватись та вдосконалюватись. Система професійного розвитку викладачів існує і вдосконалюється. НПП приймають активну участь у програмі / заходах міжнародної академічної мобільності, публікують результати своїх досліджень у провідних закордонних та вітчизняних наукометричних і фахових виданнях, приймають участь у Міжнародних та усеукраїнських конференціях, конкурсах, симпозіумах.</p>
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси Ширше інформувати здобувачів та НПП з питань врегулювання різного роду конфліктних ситуацій, ознайомлювати їх зі змістом відповідних документів ЗВО. Регулярно проводити опитування здобувачів та НПП щодо виявлення випадків дискримінації, корупції, сексуальних</p>	<p>Здобувачі та НПП інформуються з питань врегулювання різного роду конфліктних ситуацій, ознайомлюються зі змістом відповідних документів ЗВО.</p>

<p>домагань, проводити роботу щодо запобігання таких випадків.</p>	<p>Робота щодо запобігання випадкам дискримінації, корупції, сексуальних домагань проводиться. Пропозиція – зняти рекомендацію</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми Продовжити залучення різних категорій стейкхолдерів до процесу періодичного перегляду ОПП.</p>	<p>Співпраця зі стейкхолдерами відбувається і зараз, пропозиція щодо більш інтенсивного залучення їх до процесу періодичного перегляду ОПП буде врахована.</p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність Продовжити роботу з удосконалення офіційного веб-сайту ЗВО, оновлювати й розміщувати на сайті ЗВО всі необхідні для здобувачів вищої освіти та НППП документи.</p>	<p>Робота з удосконалення офіційного веб-сайту ЗВО триває, всі необхідні для здобувачів вищої освіти та НППП документи оновлюються й розміщуються на сайті ЗВО. Пропозиція – змінити редакцію рекомендації.</p>